

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoCsp/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920201294
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Dzúriková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6920201294.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a členov senátu JUDr. Jána Auxta a JUDr. Anny Snopčokovej v právnej veci žalobcov: 1/ A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XXX, 2/ C. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XXX, obaja zastúpení: Združenie na ochranu práv občana – AVES, so sídlom Bratislava, Jána Poničana 9, IČO: 50 252 151, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, právne zastúpený Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 8Csp/38/2020-353 zo dňa 8. marca 2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 8Csp/38/2020-353 zo dňa 8. marca 2023 p o t v r d z u j e.

II. Žalobcovia s ú p o v i n n í zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“) rozhodol tak, že (I.) „Žaloba žalobcov /1 a 2/ sa zamietá“. (II.) „Žalovaný má voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, ktorých výška bude vyčíslená v samostatnom uznesení“.

1.1 V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie skonštatoval, že pôvodný žalobca sa žalobou domáhal voči žalovanému a pôvodne žalovanému 2/ - Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. (ďalej iba „pôvodne žalovaný 2/“ alebo „Prvá stavebná sporiteľňa, a.s.“) zaplata sumy 1 300,- eur s príslušenstvom. Svoju žalobu odôvodňoval tvrdením, že Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. uzavrela s pôvodným žalobcom a jeho manželkou (žalobkyňa 1/) dňa 3. novembra 2003 zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. 2375147 4 03 a 2375147 7 02 (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. poskytla pôvodnému žalobcovi a žalobkyňi 1/ úver vo výške 100 000,00 SKK (3 319,39 eur) s tým, že ho spolu s príslušenstvom mali splácať v mesačných splátkach. Listom zo dňa 12. januára 2011 pôvodne žalovaný 2/ od zmluvy o úvere odstúpil, pričom vyzval pôvodného žalobcu na úhradu sumy 1 702,04 eur (51 275,66 SKK). Odstúpením od zmluvy o úvere dňa 12. januára 2011 sa zmenil nárok pôvodného žalovaného 2/ z nároku z úverovej zmluvy, na nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. mája 2018 sp. zn. 8Cdo/119/2017). Pôvodne žalovaný 2/ odstúpil od zmluvy o úvere, no napriek tomu si uplatnil úroky a poplatky z úveru v exekučnom konaní na podklade notárskej zápisnice. Pôvodne žalovaný 2/ si tak uplatnil domnelé právo na podklade exekučného titulu, ktorým bola notárska zápisnica zo dňa 3. novembra 2003. Pôvodný žalobca tvrdil, že počas exekúcie v období od 1. októbra 2012 do 25. júna 2019 bola uhradená pod variabilným symbolom EX 646/11 suma 3 365,47

eur (101 388,15 SKK). Za poskytnutý úver tak bola z jeho strany zaplatená celkovo suma 6 539,21 eur, pričom v dôsledku zrušenia zmluvy „ex tunc“ bolo jeho povinnosťou vrátiť pôvodne žalovanému 2/ len sumu 3 319,39 eur. Uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 15Er/385/2011-37 zo dňa 6. apríla 2017 súd pripustil zmenu účastníka v exekučnom konaní na strane oprávneného tak, že namiesto pôvodne žalovaného 2/ vstúpil do konania žalovaný (EOS KSI Slovensko, s.r.o.) Na strane žalovaného tak malo vzniknúť bezdôvodné obohatenie v sume 1 350,00 eur, ktoré má svoj základ v platbách, ktoré pôvodný žalobca zaplatil v období od 2. mája 2017 do 25. júna 2019.

1.2 Súd prvej inštancie v predmetnej veci rozhodol v poradí prvým rozsudkom zo dňa 23. marca 2022 tak, že žalobe žalobcov v plnom rozsahu vyhovel. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 14CoCsp/19/2022-272 zo dňa 18. októbra 2022 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že zistil nesúlad vyhláseného výroku rozsudku s jeho písomným vyhotovením. Okrem toho krajský súd usmernil súd prvej inštancie aj v ďalšom procesnom postupe, a to v tom smere, že predmetom konania je vydanie bezdôvodného obohatenia, a preto je nevyhnutné ustáliť, z akého právneho dôvodu malo bezdôvodné obohatenie žalovaného vo vzťahu k žalobcom vzniknúť. Je nevyhnutné jednoznačne a bez akejkoľvek pochybnosti ustáliť či došlo, v akej konkrétnej výške a najmä z akého konkrétneho právneho dôvodu k bezdôvodnému obohateniu, a to výlučne a jednoznačne vo vzťahu k aktuálnemu žalovanému. Pokiaľ žalobcovia tvrdili, že k bezdôvodnému obohateniu malo dôjsť v dôsledku odstúpenia od úverovej zmluvy, nemal súd doposiaľ ujasnené, z akého právneho dôvodu vzniklo bezdôvodné obohatenie vo vzťahu k neskoršiemu postupníkovi - žalovanému, ktorý nadobudol konkrétne práva na základe zmluvy o postúpení pohľadávky od žalovaného 2/ ako postupcu a vstúpil na strane oprávneného do prebiehajúcej exekúcie titulom nadobudnutia postúpených práv, pričom v predmetnej exekúcii bol nárok pôvodného oprávneného vymáhaný na podklade exekučného titulu - Notárskej zápisnice. Žalobcovia doposiaľ neunesli v spore dôkazné bremeno o tom, aké konkrétne sumy boli pripísané výlučne v prospech súčasného žalovaného. Je úlohou žalobcov, aby preukázali v spore nielen to, aká konkrétna suma bola vymožená a poukázaná v prospech súčasného žalovaného, no aj aby jednoznačne vyšpecifikovali aká časť plnenia vymoženého v rámci exekúcie bola na istinu, čo predstavovali ostatné poplatky, prípadne príslušenstvo pohľadávky.

1.3 Na základe uznesenia krajského súdu vyzval súd prvej inštancie zástupcu žalobcov, aby predložili dôkazy na podporu svojich tvrdení a uložil im lehotu jedného mesiaca na ich predloženie. Zástupca žalobcov napriek tomu, že výzva súdu mu bola doručená dňa 1. decembra 2022, v súdom stanovenej lehote vyššie uvedené dôkazy nepredložil. Súd prvej inštancie vo veci vytýčil pojednávanie na deň 8. februára 2023. V deň doručenia predvolania na pojednávanie zástupca žalobcov zaslal súdu prvej inštancie podanie označené ako návrh - zabezpečenie dôkazu (č. l. 290), v ktorom navrhol, aby súd zabezpečil od žalovaného listinný dôkaz - zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky z pôvodného žalovaného 2/ na žalovaného, a to spolu s doručenkami. Zároveň navrhol, aby súd vyzval žalovaného na oznámenie presne špecifikovaného dňa, kedy po nadobudnutí pohľadávky inkasoval prvú úhradu od exekútorky. Ďalej sa venoval odstúpeniu od zmluvy o úvere a uviedol, že v čase postúpenia pohľadávky pravdepodobne už žiaden dlh neexistoval, v dôsledku čoho bola aj exekúcia neprípustná. Na pojednávaní zástupca žalobcov uviedol, že po zrátaní výpisov, ktoré im poskytla ešte Prvá stavebná sporiteľňa v čase, keď bola stranou v spore, dospeli k tomu, že zomrelému právnenému predchodcovi žalobcov boli vyplatené finančné prostriedky vo výške 3 286,19 eur. Prvá stavebná sporiteľňa predložila výpis z účtu č. 2375147403, na ktorý žalobkyňa 1/ zaplatila v období od 12. 2003 do 12. mája 2008 sumu 1 206,30 eur a na účet č. 2375147702 zaplatila žalobkyňa 1/ v období od 12. 2003 do 22. júna 2011 sumu 2 048,08 eur. Do 22. júna 2011 vrátila žalobkyňa 1/ pôvodnému veriteľovi, t. j. C. D. D. sumu vo výške 3 254,38 eur. Teda do doby kým pôvodný veriteľ, t. j. Prvá stavebná sporiteľňa podala návrh na vykonanie exekúcie, zostalo k zaplateniu len 31,81 eur. Táto suma bola pravdepodobne zaplatená prvou exekučnou splátkou, keďže táto prvá splátka bola v sume 50,- eur. Ani exekútorka, ani žalovaný, napriek písomnej výzve, neuviedli odkedy im boli finančné prostriedky od exekútorky poukazované. Bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného vznikalo bez právneho dôvodu, pretože pohľadávka neexistovala a neexistoval ani právny dôvod na exekúciu, pretože zmluva o úvere bola zrušená od začiatku odstúpením. Uznesenie vyššieho súdneho úradníka o zmene oprávneného z dôvodu postúpenia pohľadávky nie je takým aktom, ktorý by odôvodňoval platné postúpenie pohľadávky. Žalobcovia ani nevedia, kedy došlo k postúpeniu pohľadávky. Zástupca žalobcov odmietol tvrdenie žalovaného, že by vedel vypočítať koľko išlo žalovanému, koľko išlo na trovy exekúcie, koľko išlo na istinu a úroky. Zástupca žalobcov na pojednávaní navrhla doplniť dokazovanie výsluchom súdnej exekútorky,

pôvodného žalovaného 2/, . Taktiež v písomnom podaní zo dňa 23. januára 2023 (č. I. 290) navrhla zabezpečiť dôkaz - zmluvu o postúpení pohľadávok s doručenkami. Súd prvej inštancie k návrhu na vykonanie dôkazov uviedol, že na podanie žalobcov zo dňa 23. januára 2023 (č. I. 290) neprihliada vzhľadom k tomu, že žalobcovia nedodrжали lehotu stanovenú súdom, konštatovanie o nedostatočnosti lehoty jedného mesiaca súd prvej inštancie nepovažoval za presvedčivé, pretože žalobcovia mali možnosť požiadať o predĺženie lehoty, čo v predmetnej veci nevyužili. Súd prvej inštancie návrhy na doplnenie dokazovania zo strany žalobcov zamietol s poukazom jednak na hospodárnosť konania, ako i na tú skutočnosť, že dôkazy navrhnuté z ich strany nepovažoval za dôležité pre rozhodnutie vo veci.

1.4 Z vykonaného dokazovania považoval súd prvej inštancie za preukázané, že pôvodne žalovaný 2/ ako veriteľ s pôvodným žalobcom a žalobkyňou 1/ ako dlžníkmi, dňa 3. novembra 2003 uzavrel zmluvu o úvere, na základe ktorej im bol poskytnutý medziúver vo výške 3 319,39 eur. Pôvodne žalovaný 2/ listom zo dňa 12. januára 2011 odstúpil od zmluvy o úvere. Súd prvej inštancie posúdil zmluvu o úvere ako zmluvu spotrebiteľskú. Sporným medzi sporovými stranami bolo posúdenie účinkov pri odstúpení od zmluvy o úvere. K tejto spornej otázke súd prvej inštancie uviedol, že účinky odstúpenia od zmluvy sa spravujú Občianskym zákonníkom, t. j. zmluva sa zrušuje od počiatku. Tieto závery aproboval aj odvolací súd.

1.5 Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 15Er/385/2011 mal súd prvej inštancie za preukázané, že pôvodne žalovaný 2/ inicioval voči pôvodnému žalobcovi a žalobkyňi 1/ exekúciu na podklade notárskej zápisnice N 355/2003 (ďalej aj len „notárska zápisnica“). K zmene oprávneného v predmetnej exekúcii došlo uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 15Er/385/2011-37 zo dňa 6. apríla 2017, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10. júla 2017, a to tak, že namiesto Prvej stavebnej sporiteľne a.s., do konania vstúpila spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o. Dňa 5. apríla 2017 bol na Okresný súd Rimavská Sobota v exekučnom konaní 15Er/385/2011 doručený návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie pôvodného žalobcu a žalobkyne 1/, v tom čase v postavení povinných, ktorí boli obaja zastúpení súčasným zástupcom. Okresný súd Rimavská Sobota uznesením zo dňa 29. januára 2019 rozhodol právoplatne tak, že návrh povinných, t. j. pôvodného žalobcu a žalobkyne 1/ zamietol. K ukončeniu exekúcie došlo v dôsledku vymoženia celého vymáhaného nároku.

1.6 Súd prvej inštancie uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia posúdil v zmysle usmernenia Krajského súdu v Banskej Bystrici a v prvom rade sa zaoberal tým, či vôbec došlo k bezdôvodnému obohateniu vo vzťahu k súčasnemu žalovanému a o akú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia ide. Zástupkyňa žalobcov uviedla, že bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného vznikalo bez právneho dôvodu, pretože pohľadávka neexistovala a neexistoval ani právny dôvod na exekúciu, pretože zmluva o úvere bola zrušená od začiatku odstúpením. V tejto časti sa súd prvej inštancie uviedol, že exekúcia, ktorá prebiehala pred Okresným súdom Rimavská Sobota sp. zn. 15Er/385/2011 bola vedená zákonne a na podklade spôsobilého exekučného titulu. Dôsledkom prijatia plnenia bez právneho dôvodu, ako to uviedol zástupca žalobcov, by bol vznik povinnosti žalovaného vydať žalobcom bezdôvodné obohatenie v zmysle ustanovenia § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vzhľadom k tomu, že v tomto prípade súd prvej inštancie skonštatoval, že exekúcia prebiehala zákonne a prípustne, nemožno uzavrieť, žeby na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktoré by bol povinný vydať.

1.7 Počas celého konania nemal súd prvej inštancie jednoznačne preukázanú požadovanú výšku bezdôvodného obohatenia. K námietkam žalobcov ohľadne dokazovania v predmetnom konaní, súd prvej inštancie opätovne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici a jednoznačne skonštatoval, že dôkazné bremeno spočíva na žalobcoch a pokiaľ neunesú dôkazné bremeno, najmä ohľadom špecifikovania plnenia poukázaného v prospech súčasného žalovaného, a to čo do konkrétnej výšky, ako aj jednotlivých položiek, z ktorých sa plnenie skladalo (čo bolo istina a čo príslušenstvom, prípadne ďalšie poplatky), nemôže súd potom konštatovať dôvodnosť nároku uplatneného žalobcami.

1.8 Z vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobu zamietol v celom rozsahu a dodal, že s ďalšími tvrdeniami strán sporu sa nezaoberal, pretože pre rozhodnutie vo veci stratili relevantný význam. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcoví, ako úspešnej strane sporu, priznal voči žalovaným náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku podali odvolanie prostredníctvom svojho zástupcu žalobcovia (ďalej aj len ako „odvolatelia“), a to pre nesprávne hodnotenie dôkazov, nesprávne skutkové závery a pre nesprávne právne posúdenie, pričom z obsahu odvolania je zrejmé, že rozsudok napádajú v celom rozsahu. Odvolatelia žiadali, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.1 Žalobcovia sa bránili tvrdením, že v sporovom konaní je možné domáhať sa určenia neexistencie práva na zaplatenie určitej peňažnej čiastky, ktorá bola obsiahnutá v notárskej zápisnici (napr. z dôvodu neplatnosti právneho titulu, fiktívneho právneho záväzku a pod.), s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. novembra 2010, sp. zn. 3 Cdo/63/2009.

2.2 Žalobcovia v podanom odvolaní tvrdili, že v konaní bolo preukázané, že pôvodne žalovaný 2/ sa zmluvou o úvere zaviazal poskytnúť pôvodnému žalobcovi a žalobkyni 1/ ako dlžníkom úver vo výške 3 319,39 eur. Pôvodne žalovaný 2/ sumu úveru pôvodnému žalobcovi a žalobkyni 1/ neposkytol v dojednanej výške, ale len vo výške 3 286,20 eur, nakoľko z výšky úveru bol zaúčtovaný poplatok za spracovanie vo výške 33,19 eur. V konaní bolo preukázané, že pôvodne žalovaný 2/ listom zo dňa 12. januára 2011 odstúpil od zmluvy o úvere, čím sa zmluva zrušila od počiatku, s poukazom na § 457 Občianskeho zákonníka.

2.3 Do súdneho spisu boli predložené výpisy z účtov, ktoré vyhotovil pôvodne žalovaný 2/ ako veriteľ, a z ktorých je zrejmé, že: a) pôvodnému žalobcovi a žalobkyni 1/ boli vyplatené finančné prostriedky v sume 3 286,20 eur, b) na účet č. 2375147403, ktorý viedol pôvodne žalovaný 2/, zaplatili pôvodný žalobca a žalobkyňa 1/ v období od decembra 2003 do 12. mája 2008 sumu 1 206,30 eur, c) na účet č. 2375147702, ktorý viedol pôvodne žalovaný 2/, zaplatili pôvodný žalobca a žalobkyňa 1/ v období od decembra 2003 do 22. júna 2011 sumu 2 048,08 eur. Z predložených výpisov (dôkazov) je preukázané, že pôvodný žalobca a žalobkyňa 1/ vydali pôvodne žalovanému 2/ ku dňu 22. júna 2011 bezdôvodné obohatenie v sume 3 254,38 eur, pričom mali vydať sumu 3 286,20 eur, a teda k vydaniu zostatku bezdôvodného obohatenia zostala už len suma 31,82 eur. Napriek zrušeniu zmluvy od počiatku, pôvodne žalovaný 2/ využil notársku zápisnicu ako exekučný titul a podal návrh na vykonanie exekúcie, pričom k exekučnému titulu nepriložil odstúpenie od zmluvy. Súdna exekútorka poverená vykonaním exekúcie dňa 15. novembra 2011, upovedomením o začatí exekúcie, vyzvala pôvodného žalobcu a žalobkyňu 1/ k zaplateniu dlhu vo výške 2 119,85 eur, pričom nevrátené bezdôvodné obohatenie bolo len vo výške 31,82 eur.

2.4 Do súdneho spisu boli predložené výpisy z bankového účtu, z ktorého pôvodný žalobca a žalobkyňa 1/ uhradili exekúciu. Súd prvej inštancie mal zrušujúcim rozsudkom č. k. 8Csp/38/2020-210 zo dňa 23. marca 2022 jednoznačne za preukázané, z výpisu pohybov na bežnom účte D. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, že za a) v období od 1. januára 2016 do 27. apríla 2020 bolo na účet D. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: 64611 (účet súdnej exekútorky) zaplatených 2 000,00 eur, za b) z vyúčtovania exekučného konania EX 646/11 vyplýva, že ku dňu 2. júla 2019 bolo v prospech oprávneného EOS KSI Slovensko, s.r.o. vymožených 3 367,56 eur (2 453,25 eur pre oprávneného, 914,31 eur trovy súdnej exekútorky).

2.5 Z predložených dôkazov bolo teda preukázané, že pôvodne žalovaný 2/ poskytol pôvodnému žalobcovi a žalobkyni 1/ plnenie vo výške 3 286,20 eur. Pôvodný žalobca a žalobkyňa 1/ vrátili pôvodne žalovanému 2/ a žalovanému 1/ poskytnuté plnenie vo výške 3 254,38 eur ku dňu 22. júna 2011 a v exekučnom konaní vo výške 2 453,25 eur, t. j. spolu 5 707,63 eur. Na strane veriteľa účinným odstúpením od zmluvy o úvere tak vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 2 421,43 eur. Predmetom konania je nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia zo splátok, ktoré boli vykonané v období od 23. mája 2017 do ukončenia exekučného konania, ktoré pôvodný žalobca zaplatil 3 roky spätne pred podaním žaloby na okresný súd, pričom spolu ide o úhrady v sume 1 300,- eur (26 krát po 50,- eur).

2.6 Žalobcovia uviedli, že odvolací súd im uložil ako spotrebiteľom, aby uniesli dôkazné bremeno v špecifikovaní plnenia poukázaného v prospech súčasného žalovaného, a to čo do konkrétnej výšky, ako aj jednotlivých položiek, z ktorých sa plnenie skladalo, čo bolo istina a čo príslušenstvo, prípadne ďalšie poplatky. Uvedená špecifikácia bola v zmysle uznesenia odvolacieho súdu nevyhnutná pre rozhodnutie vo veci. Konkrétne špecifikovanie istiny, úrokov, poplatkov a iného príslušenstva však v tomto prípade je pre nich (žalobcov, resp. spotrebiteľov) zaťažujúce. Žalobcovia dodali, že v rámci

exekučného konania uhradili jednotnú platbu vo výške 50,- eur mesačne, ktorá nebola veriteľom špecifikovaná, t. j. členená na istinu, úroky, poplatky a prípadne ďalšie príslušenstvo, z čoho je zrejmé, že nemajú možnosť bez špecifikácie mesačnej úhrady (splátky) samotným veriteľom, túto splátku špecifikovať, tzn. sami od seba nemôžu určiť, akú pomernú časť z prijatej úhrady veriteľ začítuje na istinu, úroky, poplatky a pod., nakoľko špecifikácia prijatej splátky a jej členenie na istinu, úroky, poplatky, atď. je výlučne v kompetencii veriteľa.

2.7 Žalobcovia dodali, že na ich návrh súd prvej inštancie dňa 9. marca 2021 požiadal súdnu exekútorku o zaslanie nasledovných potvrdení: potvrdenie o celkovej prijatej sume na účet súdnej exekútorky v prospech exekúcie EX 646/11, potvrdenie, v akom časovom období súdna exekútorka poukazovala na účet žalovaného EOS KSI Slovensko, s.r.o. úhrady. Súdna exekútorka listom zo dňa 6. apríla 2021 oznámila súdu, že nevie zistiť aká suma bola vymožená v prospech žalovaného, aleže to je možné zistiť priamo u žalovaného. Na pojednávaní dňa 23. marca 2022 súd prvej inštancie pristúpil k výsluchu právneho zástupcu žalovaného, ktorý uviedol, že sa nevie vyjadriť, kedy boli žalovanému poukázané finančné prostriedky súdnou exekútkou, nevie sa vyjadriť ani k tomu v akej výške.

2.8 Žalobcovia namietli, že súd prvej inštancie odmietol vykonať navrhované dokazovanie a uspokojil sa len s odpoveďou súdnej exekútorky, ktorá odmietla odpovedať na vyššie uvedené otázky. Súd prvej inštancie rezignoval na povinnosť nie len dôkaz vykonať, ale ho i obstaráť a zabezpečiť.

3. K odvolaniu žalobcov sa vyjadril žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktorý uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny. Rovnako tak (exekučný) súd skonštatoval, že exekúcia prebiehala zákonne a prípustne, nemožno preto uzavrieť, žeby na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktoré by bol povinný vydať. Žalovaný tvrdil, že nie je vôbec zrejmé, čo chceli žalobcovia priloženými dokladmi o úhradách preukazovať, keďže tieto (ako sami opisujú) nepreukazujú ani len úhradu istiny, tobôž bezdôvodné obohatenie. Žalovaný v tejto súvislosti upozornil, že súd nemôže založiť svoje rozhodnutie na premise „pravdepodobne“. Poukázal na vznesenú námietku premlčania. Žalobcovia iniciovali konanie na súde dňa 5. mája 2020, do dnešného dňa (26. mája 2023) nepriložili relevantné dôkazy odôvodňujúce uplatnený nárok. Žalobcovia musia disponovať listinami, na ktoré sa odvolávajú, nakoľko boli jednou z dvoch zmluvných strán, ktoré uzatvorili zmluvný vzťah a logicky majú prístup k odoslaným platbám. Podľa názoru žalovaného nebola naplnená výnimka podľa ust. § 132 ods. 3 CSP, kedy žalobcovia nemôžu bez svojej viny pripojiť výpisy z účtov, úhrady a pod.

4. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadrili žalobcovia prostredníctvom svojho zástupcu (replika), a ktorí nad rámec argumentácie obsiahnutej v poddanom odvolaní uviedli, že súdna exekútorka vedela, že pohľadávka bola postúpená na žalovaného 1/ dňa 31. mája 2015. O zmene oprávneného sa súdna exekútorka dozvedela z uznesenia exekučného súdu dňa 6. apríla 2017. Vo svojom oznámení súdu exekútorka uviedla, že do príslušného spisu sa po zmene oprávneného zaeviduje tento nový oprávnený a zároveň sa zapíše účet nového oprávneného. Nie je teda pravdou, že súdna exekútorka nevedela, aká suma bola vymožená v prospech pôvodného oprávneného a aká v prospech nového oprávneného – žalovaného 1/. Podľa žalobcov súdna exekútorka musí vedieť akú sumu z úhrady povinného prevádza na účet oprávneného a akú sumu zúčtuje na trovy exekúcie, a tieto transakcie musí viesť v účtovnej evidencii aj ako platca DPH. Rovnako oprávnený (žalovaný 1/) musí viesť účtovnú evidenciu, keďže je platca DPH, ako zúčtoval prijatú úhradu od súdnej exekútorky, tzn. koľko zúčtoval na istinu, koľko na úroky a koľko na poplatky. Tvrdenia súdnej exekútorky a žalovaného 1/ preto žalobcovia považovali za účelové. Žalobcovia dodali, že ako fyzické osoby nemajú možnosť nahliadať do účtovných dokladov súdnej exekútorky a žalovaného 1/. To znamená, že nemajú žiadne možnosti zistiť a špecifikovať za súdnu exekútorku a žalovaného 1/, ako títo vedú a špecifikujú inkasované platby vo svojich účtovníctvach. Žalobcovia mali za to, že v konaní dôkazné bremeno uniesli preukázaním výšky prijatého plnenia, zrušenia zmluvy od počiatku, výšky plnenia v prospech pôvodne žalovaného 2/ a žalovaného 1/, návrhom na obstaranie a zabezpečenie dôkazov.

4.1 Vo vzťahu k námietke premlčania poukázali na rozsudok EU C-485/19 z 22. apríla 2021 a uviedli, že pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve (R 2/2022, pod č. 14). Žalobcovia sa o skutočnosti, že plniť nemali dozvedeli až od svojho zástupcu, ktorému sa až 11. mája 2018 dostalo do dispozičnej sféry odstúpenie od zmluvy, ktoré bolo bezodkladne

doručené exekučnému súdu. Predmetná žaloba bola doručená na okresný súd 6. mája 2020. Dodali, že na prejednávany prípad je potrebné analogicky aplikovať 10 ročnú objektívnu premičiaciu dobu (R 2/2022 pod č. 15). Pre zachovanie právnej istoty poukázali žalobcovia aj na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 26. apríla 2023 č. k. 13CoCsp/16/2022–369, v ktorom súd riešil obdobnú vec, s tými istými stranami.

5. K vyjadreniu žalobcov sa vyjadril žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu (duplika), ktorý uviedol, že sa pridržiava svojich predchádzajúcich tvrdení a nad ich rámec uviedol, že žalobcovia predložili vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného v odvolacom konaní v rozsahu 10 strán, v ktorom podľa názoru žalobcu uvádzajú skutočnosti po zákonom predpokladanej lehote, z ktorého dôvodu na ne nemožno prihliadať.

6. V dôsledku odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou, (§ 359, § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 „a contrario“ rozsudok okresného súdu v zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu dôvodov podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP), po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci samej na základe riadne vykonaného dokazovania (§ 191 CSP) v dostatočnej miere zistil skutkový stav veci, so skutkovými závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a v zmysle ustanovenia § 383 CSP je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie.

9. Odvolací súd však v tejto súvislosti poukazuje na to, že rozhodná úprava procesného práva poskytuje odvolacím súdom možnosť potvrdenia nimi preskúmaných rozhodnutí súdov prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP nielen v prípade možnosti stotožnenia sa so spôsobom rozhodnutia v prvej inštancii (rozumej s výrokom rozhodnutia, poskytujúcim odpoveď na otázku majúcu sa vyriešiť) aj s jeho odôvodnením, ale tiež v tých prípadoch, v ktorých odvolací súd považoval za vecne správny (akceptovateľný) iba výrok rozhodnutia prvoinštančného súdu. O druhý z práve spomenutých prípadov šlo spravidla vtedy, keď odvolací súd mal za to, že dôvody vedúce súd prvej inštancie k vydaniu inak správneho rozhodnutia neobstoja vôbec, alebo tieto najmä v svetle odvolacích námietok nemusia byť postačujúcimi. Práve v objektívnej zrozumiteľnosti argumentácie súdu prvej inštancie potom treba hľadať kľúč ku korektnej odpovedi na otázku, dokedy ešte má odvolací súd dopĺňať (resp. nahrádzať) dôvody na podporu rozhodnutia súdu prvej inštancie sám, a v ktorých prípadoch už bude namieste, aby príležitosť na reparát poskytol tomu, na strane koho chyba nastala (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 69/2016 zo dňa 22. februára 2017).

10. Odvolací súd v zmysle vyššie uvedeného, po vykonaní meritórneho odvolacieho prieskumu dospel k záveru, že odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne, avšak dôvody uvedené v odôvodnení, ktoré viedli súd prvej inštancie k vydaniu vo výroku vecne správneho rozhodnutia, je vo svetle podaných odvolacích námietok potrebné doplniť.

11. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobcovia sa domáhajú vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného. Svoj nárok odôvodňovali tvrdením, že medzi pôvodným žalobcom a žalobkyňou 1/ (ďalej len „žalobcovia“) v postavení dlžníkov a právnym predchodcom žalovaného (Prvá stavebná sporiteľňa a.s.) v postavení veriteľa, bola uzatvorená zmluva o úvere, z titulu ktorej právny predchodca žalovaného poskytol žalobcom úver vo výške 3 286,20 eur (3 319,39 eur – 33,19 eur ako spracovateľský poplatok). Právny predchodca žalovaného a žalobcovia za účelom zabezpečenia ich právneho vzťahu spísali notársku zápisnicu zo dňa 3. novembra 2003, v rámci ktorej žalobcovia uznali záväzok zo zmluvy o úvere v celom rozsahu čo do dôvodu i výšky a vyhlásili, že súhlasia, aby v prípade nesplnenia ich záväzkov zo zmluvy o úvere, za podmienok v nej uvedených, sa táto notárska zápisnica stala vykonateľným

exekučným titulom, a to i v prípade, že by došlo zo strany oprávnenej osoby k odstúpeniu od zmluvy a na jej písomnú výzvu v stanovenej lehote predčasne, jednorazovo nevrátili celý zostatok úveru. Právny predchodca žalovaného od zmluvy o úvere listom zo 12. januára 2011 odstúpil a požadoval okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov, ktoré ku dňu 12. januára 2011 predstavovali sumu 1 702,04 eur. Žalobcovia tvrdili, že právny predchodca žalovaného k 22. júnu 2011 zaplatili sumu 3 254,38 eur, pričom boli povinní mu vydať len sumu 3 286,20 eur, pretože v spotrebiteľských vzťahoch má odstúpenie od zmluvy účinky „ex tunc“ a veriteľ je oprávnený sa domáhať len toho, čo na základe zrušenej zmluvy druhej strane poskytol. Z uvedeného podľa žalobcov vyplynulo, že odo dňa 22. júna 2011 boli povinní právny predchodca žalovaného vydať len sumu 31,82 eur. Žalobcovia tvrdili, že právny predchodca žalovaného napriek tomu, že na príslušenstvo pohľadávky nemal nárok, využil notársku zápisnicu ako exekučný titul a podal návrh na vykonanie exekúcie, v zmysle ktorého poverená súdna exekútorka vyzvala žalobcov na zaplatenie sumy 2 119,85 eur, pričom právny predchodca žalovaného mal nárok len na vydanie sumy 31,28 eur. Žalobcovia uviedli, že v rámci exekúcie zaplatili celkovo na účet súdnej exekútorky sumu 3 367,56 eur, z čoho suma 914,31 eur tvorili trovy súdnej exekútorky. Zvyšok bol vymožený v prospech veriteľa. Žalobcovia zosumarizovali, že právny predchodca žalovaného im poskytol úver vo výške 3 286,20 eur, pričom právny predchodca žalovaného zaplatil k 22. júnu 2011 sumu 3 254,38 eur. Uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 15Er/385/2011-37 zo dňa 6. apríla 2017 súd pripustil zmenu oprávneného v exekučnom konaní, t. j. z právneho predchodcu žalovaného na žalovaného. V tejto súvislosti žalobcovia uviedli, že v rámci exekúcie zaplatili sumu 2 453,25 eur, a teda celkovo zaplatili sumu 5 707,63 eur (3 254,38 + 2 453,25). Z uvedeného dôvodu tak podľa tvrdení žalobcov došlo na strane veriteľa účinným odstúpením od zmluvy o úvere k vzniku bezdôvodného obohatenia vo výške 2 421,43 eur, pričom predmetom konania je nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia zo splátok, ktoré boli vykonané v rámci exekúcie, v období od 23. mája 2017 do ukončenia exekúcie (2. júla 2019), v prospech žalovaného ako právneho nástupcu pôvodného veriteľa, resp. ako novému oprávnenému v exekučnom konaní, a ktorá výška splátok predstavovala sumu 1 300,- eur.

12. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že právny predchodca žalovaného so žalobcami uzavrel zmluvu o úvere dňa 3. novembra 2003, z titulu ktorej im poskytol úver vo výške 3 319,39 eur. Právny predchodca žalovaného listom zo dňa 12. januára 2011 odstúpil od zmluvy o úvere, čím došlo, vzhľadom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu, k zrušeniu zmluvy o úvere s účinkami „ex tunc“, resp. od počiatku. Z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 15Er/385/2011 mal súd prvej inštancie za preukázané, že právny predchodca žalovaného inicioval voči žalobcom exekúciu na podklade notárskej zápisnice (N 355/2003). K zmene oprávneného, t. j. z právneho predchodcu žalovaného na žalovaného došlo uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 15Er/385/2011-37 zo dňa 6. apríla 2017, právoplatné dňa 10. júla 2017, to na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 25/2015 zo dňa 31. marca 2015. Dňa 5. apríla 2017 podali žalobcovia v postavení povinných, prostredníctvom ich súčasného zástupcu, návrh na zastavenie exekúcie a odklad exekúcie, o ktorom rozhodol Okresný súd Rimavská Sobota ako exekučný súd tak, že tento zamietol, pretože notársku zápisnicu považoval za spôsobilý exekučný titul. Proti rozhodnutiu exekučného súdu sa žalobcovia v postavení povinných neodvolali, v dôsledku čoho sa stalo rozhodnutie exekučného súdu o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie a odkladu exekúcie právoplatným. K ukončeniu exekúcie došlo v dôsledku vymoženia celého vymáhaného nároku dňa 2. júla 2019.

13. Odvolací súd konštatuje, že bezdôvodné obohatenie je upravené v ustanovení § 451 Občianskeho zákonníka a nasl.. Bezdôvodné obohatenie v zmysle Občianskeho zákonníka v pozitívnom vymedzení je majetkový prospech získaný 1/ plnením bez právneho dôvodu, 2/ plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, 3/ plnením z neplatného právneho úkonu, 4/ z nepoctivých zdrojov, 5/ plnením za toho, kto podľa práva mal plniť sám. Subjekt, ktorý sa bezdôvodne obohatil, je povinný vydať bezdôvodné obohatenie oprávnenému subjektu, t. j. v prospech toho, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo.

14. Právny vzťah bezdôvodného obohatenia je samostatným vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu alebo na základe určitej právnej skutočnosti (podľa zákonom definovaného pojmu bezdôvodného obohatenia). Záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia však vznikne len za splnenia určitých zákonných predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby, protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmom inej určitej osoby, a napokon, že nejde o prípad,

keď Občiansky zákonník napriek majetkovému prospechu bezdôvodné obohatenie výslovne vylučuje (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 92/2010 zo dňa 19. januára 2012).

15. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne v prvom rade zisťoval, či na strane žalovaného došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd v tomto smere, zhodne s názorom súdu prvej inštancie konštatuje, že exekúcia, ktorá prebiehala pred Okresným súdom Rimavská Sobota pod sp. zn. 15Er/385/2011 bola vedená zákonne, na podklade spôsobilého exekučného titulu, ktorým bola notárska zápisnica. Z uvedeného dôvodu tak aj podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné prisvedčiť tvrdeniu žalobcov, že na strane žalovaného došlo k prijatiu plnenia bez právneho dôvodu.

16. Odvolací súd, v spojitosti s vyššie vysloveným právnym záverom uvádza, že povinnosť plnenia na základe notárskej zápisnice možno charakterizovať ako plnenie, ktoré má svoj základ v procesnom práve, teda bez vzťahu na hmotnoprávny titul – týmto je vymedzená aj prieskumná právomoc exekučného titulu v exekučných konaní. Táto skutočnosť však nevylučuje, aby sa povinný v konkrétnom prípade mohol domáhať prostredníctvom určovacej žaloby podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, že nie je povinný plniť, resp. že neexistuje dlh, ktorý by mal plniť. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení spočíva v tom, že bez určenia neexistencie dlhu, resp. jeho neplatnosti, je právne postavenie povinného neisté, keďže notárska zápisnica predstavuje exekučný titul, na základe ktorého súdnemu exekútorovi nič nebráni vo výkone exekúcie, pričom zamedziť výkonu exekúcie možno iba za predpokladu, že súd určí, že hmotnoprávny základ nie je daný. Exekučný súd je teda oprávnený pri posudzovaní vykonateľnosti zápisnice skúmať iba to, či sú dané formálne a materiálne predpoklady vykonateľnosti, a to bez zreteľa na hmotnoprávny základ. Na druhej strane však prejav povinnej osoby urobený v notárskej zápisnici nezavaruje povinnú osobu možnosti urobiť predmetom súdneho konania samotný hmotnoprávny vzťah (povinnosť z neho vyplývajúcu). V sporovom konaní je tak možné domáhať sa určenia neexistencie práva na zaplatenie určitej peňažnej čiastky, ktorá bola obsiahnutá v notárskej zápisnici (napr. z dôvodu neplatnosti právneho titulu, fiktívneho právneho záväzku a pod.). V tejto súvislosti súdna prax dospela k záveru, že ak by v exekučnom konaní došlo k vymoženiu plnenia uvedeného v notárskej zápisnici a následne by súd v sporovom konaní určil, že hmotnoprávny základ nie je daný, išlo by u oprávneného o bezdôvodné obohatenie (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 63/2009 zo dňa 25. novembra 2010).

17. Odvolací súd zdôrazňuje, že so zreteľom na charakter exekučného konania, je potrebné vychádzať z toho, že proti exekučnej notárskej zápisnici neexistuje štandardný opravný prostriedok ako je tomu napr. pri súdnych rozhodnutiach (odvolanie a pod.), preto je v súlade so zabezpečením ochrany základných práv potrebné priznať povinnému možnosť obrany formou určovacej žaloby s rovnakými procesnoprávnymi dôsledkami na vedenie exekučného konania pre prípad úspešnosti tejto žaloby (zastavenie exekúcie pre jej neprípustnosť). Táto koncepcia je v plnom súlade s právom na účinný prostriedok nápravy v zmysle článku 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odvolací súd konštatuje, že v prípade, ak súd určí neexistenciu práva na plnenie obsiahnuté v notárskej zápisnici, spôsobuje táto skutočnosť neprípustnosť exekúcie, pretože takéto určenie musí mať rovnaké právne účinky ako by malo zrušenie súdneho rozhodnutia ako exekučného titulu súdom vzhľadom na ekvivalentnosť exekučných titulov. Ak dôjde k určení neexistencie dlhu, tak sa stáva neexistencia samotná exekvovateľná pohľadávka obsiahnutá v notárskej zápisnici, kvôli ktorej je vedená exekúcia. Inými slovami povedané, určením neexistencie práva zaniká materiálny podklad exekučného titulu, pretože exekučným titulom je len taký exekučný titul, ktorý priznáva určité práva alebo ukladá určitú povinnosť. Je potrebné zdôrazniť, že otázka preukázania opaku skutočností prezumovaných v notárskej zápisnici nepatrí do právomoci exekučného súdu. Na preukázanie opaku, teda na spochybnenie prezumpcie správnosti notárskej zápisnice ako verejnej listiny slúži konanie o určovacej žalobe. Takéto konanie má povahu osobitného incidenčného exekučného sporu a jeho výsledok má charakter prejudiciálnej otázky vo vzťahu k prípustnosti či neprípustnosti exekúcie ako takej. V takomto prípade, resp. v prípade podania určovacej žaloby je súčasne žiadúce, aby bol v súlade s § 56 ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 57 Exekučného poriadku (v znení účinnom do 31. marca 2017) povolený odklad exekúcie, a to vzhľadom na zásadu procesnej i hmotnoprávnej prevencie, keďže navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené (§ 61 Exekučného poriadku).

18. Odvolací súd, s poukazom na vyššie uvedené konštatuje, že zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu jednoznačne vyplýva, že exekúcia vedená na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 15Er/385/2011 bola vedená zákonne, na podklade spôsobilého exekučného titulu, ktorým bola

notárska zápisnica. Žalobcovia v právnom postavení povinných mali počas celého výkonu exekúcie vytvorený dostatočný procesný priestor na obranu v podobe podania žaloby na určenie, že dlh (nad rozsah istiny) neexistuje, súčasne s návrhom na odklad exekúcie, čím by v prípade úspechu v spore dosiahli stav opodstatňujúci vyhlásenie exekúcie za neprípustnú. V posudzovanom prípade však exekúcia bola vedená zákonne, skončila riadnym vymožením exekvovanej peňažnej povinnosti v prospech žalovaného ako oprávneného. Odvolací súd nespochybňuje, že žalobcovia majú právo domáhať sa určenia, že hmotnoprávny úkon obsiahnutý v uznaní dlhu, ktorý tvorí hmotnoprávny rámec notárskej zápisnice ako exekučného titulu neexistuje. Je však potrebné v tejto súvislosti zdôrazniť, že aj dovolací súd (sp. zn. 3Cdo/63/2009) explicitne vyjadril názor, že záver súdu o tom, či v rámci exekúcie došlo k vymoženiu plnenia bez právneho „hmotnoprávneho“ dôvodu (otázka vzniku bezdôvodného obohatenia), predpokladá meritórny úspech povinných, resp. žalobcov v konaní o určení neplatnosti právneho úkonu, na ktorý bol v notárskej zápisnici odkaz v súvislosti s uznaním dlhu, resp. v konaní o určenie neexistencie dlhu inkorporovaného v notárskej zápisnici. Odvolací súd v tejto rovine zdôrazňuje, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie nebolo preukázané, že by žalovaný v rámci exekúcie v postavení oprávneného prijal plnenie bez právneho dôvodu, resp. bez existencie exekvovateľného nároku inkorporovaného v notárskej zápisnici, v dôsledku čoho súd prvej inštancie dospel k správneému záveru, keď skonštatoval, že žalobcovia nepreukázali vznik bezdôvodného obohatenia.

19. V závere odvolací súd poznamenáva, v súvislosti s poukazom žalobcov na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13CoCsp/16/2022-369, že výskyt rozdielnych rozhodnutí v skutkovo rovnakých, prípadne skutkovo analogických veciach, je v zásade súčasťou každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva (m. m. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 51/2014). V žalobcami uvádzanom prípade nebola Krajským súdom v Banskej Bystrici vec podrobovaná právneému posúdeniu v intencii rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/63/2009 zo dňa 25. novembra 2010, ako je tomu v posudzovanej veci, čo v konečnom dôsledku vyplýva aj zo samotného odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13CoCsp/16/2022-369. Ide tak o situáciu, ktorá oprávňuje odvolaciemu súdu posúdiť a rozhodnúť skutkovo analogickú vec odlišným spôsobom, reflektujúc na právne závery vyjadrené v rozhodnutí dovolacieho súdu, zaraďujúc sa do sústavy najvyšších súdnych autorít Slovenskej republiky.

20. Sumarizujúc vyššie uvedené dôvody, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcov nie je spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku, a keďže napadnutý rozsudok je v meritórnom výroku (I.) vecne správny, odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd dodáva, že s ďalšími námietkami, resp. argumentmi žalobcov uvedené v odvolaní sa nezaoberal, nakoľko pre rozhodnutie v intenciách zabezpečenia práva na spravodlivý súdny proces sa jedná o argumenty, ktoré nemajú pre spravodlivé rozhodnutie v predmetnej veci, s ohľadom na dôvod zamietnutia žaloby, už rozhodujúci význam (m. m. rozhodnutia Ústavného súdu; I. ÚS 110/07, IV. ÚS 296/09, III. ÚS 30/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04, IV. ÚS 358/09, III. ÚS 314/2018).

21. Ako výrok závislý preskúmal odvolací súd i výrok II. rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania, ktorým súd uložil žalobcom povinnosť nahradiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100%, podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobu žalobcov súd prvej inštancie v celom rozsahu zamietol, procesný úspech v konaní tak v celom rozsahu prináleží žalovanému a správne súd prvej inštancie uložil povinnosť náhrady trov konania v celom rozsahu neúspešným žalobcom. Z dôvodu vecnej správnosti odvolací súd potvrdil i závislý výrok o trovách prvoinštančného konania.

22. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní vedenom v dôsledku odvolania žalobcov títo neboli úspešní ani čiastočne, keďže odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Procesný úspech v odvolacom konaní tak v celom rozsahu prináleží žalovanému, a preto odvolací súd priznal procesne úspešnému žalovanému voči procesne neúspešným žalobcom náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, pričom o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne samostatným uznesením súd prvej inštancie.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).